ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΚΡΥΔΗΜΑΣ

Ἕνας ἀκόμη πνευματικὸς δημιουργὸς τῆς Ἠλείας μᾶς ἔφυγε χτές. Ὁ Γυμνασιάρχης —Λογοτέχνης Γεράσιμος Μακρυδήμας πέθανε...

Ἦτανε μιὰ εἴδηση ποὺ μᾶς συγκίνησε γιατὶ τοῦτες τὶς μέρες ἀρκετοὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι πέρνουν τὸ ταξίδι τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἀπ' τὰ ἐγκόσμια, ἕως νὰ βροῦνε ὅ,τι δὲν βρήκανε στὴ γῆ μας.

Μετὰ ἀπὸ ἀρκετοὺς μῆνες ἀρρώστειας ὁ δημιουργὸς τῶν «Κεμπῶν τοῦ Κάμπου» ἄφησε λευτερωμένο τὸ πνεῦμα του ἀπὸ τὸ ἀστράκινο κέλυφος καὶ φτερούγισε στ' ἀπείρου τὶς οὐράνιες βαθμίδες γιὰ νὰ συναντήσει Ἐκείνον...

Στρατιὲς ὁλόκληρες οἱ μαθητὲς ποὺ πέρασαν καὶ διδάχτηκαν ἀπὸ τὸ Λογοτέχνη — Μαθηματικὸ καὶ θυμοῦνται μὲ σεβασμὸ τὸ δάσκαλο — πατέρα τὸ στοργικὸ συμμαθητή, γιατὶ σὰν συμμαθητὴς συμπεριφερότανε ὁ Μακρυδήμας στοὺς μαθητές του. Ἡ αὐστηρότητά του συντέρ αζότανε μὲ τὴν ἀγάπη του καὶ τὴν κατανόηση στὸ μαθητή του.

Ἡ ἑβδομαλία του στὰ μαθηματικὰ τὸ τόσο ἄλλωστε ἀνιαρὰ γινότανε στὰ λόγια τοῦ καθηγητὴ Μακρυδήμα τραγούδι καὶ λενταγήματα.

Γεννήθηκε στὸ Βαρθολομιὰ τῆς Ἠλείας τὸ ἔτος 1907.

Σπούδασε στὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐδάσκε στὰ Γυμνάσια Γαστούνης, Ζακύνθου στὸ νυχτερινὸ Γυμνάσιο «Οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι» στὸ Δημόσιον Νυχτερινὸ Γυμνάσιο Πατρῶν, στὸ Α' Γυμνάσιο Θηλέων Πατρῶν καὶ τέλος στὸ Ε' Ἀρρένων Ἀθηνῶν.

Ἀσχολήθηκε ἀπὸ μαθητὴς Γυμνασίου μὲ τὰ γράμματα καὶ εἰδικώτερα μὲ τὸ διήγημα τὸ τόσο ἀγαπητὸ ἄλλωστε εἶδος λόγου στὴν οἰκογένεια του ανεπανάληπτου Νεοέλληνα διηγηματογράφου Ἀνδρέα Καρκαβίτσα, μιὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Μακρυδήμας κληρονόμησε τὴ λογοτεχνικὴ φλέβα ἀπὸ τὴ μάνα του τὴν Ἀγγελικὴ τὴν μεγαλύτερη ἀδερφὴ τοῦ δημιουργοῦ τῆς «Λυγερῆς» καὶ τοῦ «Ζητιανου».

Τὰ διηγήματά του σκόρπια σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ διαπνέονται ἀπὸ τὴν ἀγάπη του στὸν ἄνθρωπο στὸ χωρικὸ ἄνθρωπο, στὸν κτηματία καὶ γεωργὸ τοῦ ὁποίου περιγράφει τοὺς καημούς του καὶ τὶς ἀνησυχίες του, τὶς στερήσεις καὶ τὶς κακουχίες του καὶ τὶς ἐλπίδες του γιὰ μιὰ καλὴ σοδειὰ ποὺ πάντα τὶς ἔπερνε ὁ ἄνεμος πόνω ἀπὸ τὰ σταφιδάλωνα.

Γεννημένος σὲ χωριὸ τῆς Ἠλείας ποὺ οἱ κατοικοί του μα καὶ οἱ κάτοικοι ὁλόκληρου τοῦ κάμπου τῆς Ἠλείας εἶχαν σαν κύρια ἐνασχόληση τους τὴν καλλέργεια τῆς σταφίδας, ζυμωμένος ὁ ἴδιος μὲ τὶς ἀγωνίες τοῦ παραγωγοῦ πούταν πάντα ἐκτεθειμένος στὸ ἔλεος τοῦ καιροῦ τὰ ἔργα του ἐπηρεάστηκαν βαθειὰ μὲ τὰ συναισθήματα τοῦ κτηματία χωρικοῦ ποὺ μὲ τόση μαεστρία δουλεύει στὰ ἔργα του.

Τὸ 1964 κυκλοφόρησε σ' ἕνα τόμο δώδεκα διηγήματά του μὲ πρῶτο τὸ ντοκουμέντο αρισμένο ἐκεῖνο ἀφήγημα «Τὸ σπίτι του Κορκοβίτσα». Ἄφησε ἀνέκδοτη ἐργασία ἀπὸ ἑκατοντάδες διηγήματά του καὶ δύο πολυσέλιδα μυθιστορήματα ποὺ τὰ ὀνόμασε «Ἡ Πούλια» καὶ «Αὐγή». Ὁ ἀγώνας του νὰ δώσει ὅσα μπορεῖ καὶ ὅ,τι μπορεῖ στὸ συνάνθρωπό του, θυμίζει τὸ τετράστιχο τοῦ ἄλλου μεγάλου Ἠλείου Λογοτέχνη ποὺ πρόωρα χάθηκε τοῦ ἀξέχαστου φίλου Τάκη Δόξα ποὺ λέει:

«...Πῆγα καὶ θέρισα καρπούς,
γιὰ ἰδὲς συγκομιδή
Στὰ πόδια σᾶς ἀνθρώποι μου
χρυσάφι τοὺς σκορπάω
Πάρτε. Μοῦ φτάνει πὼς κα-
(θένας σας
μέ δαύτους θὰ χαρεῖ
Ἐγὼ τοὺς περιμάζεψα
τοὺς ἔφερα καὶ πάω...

Ἔτσι καὶ ὁ λογοτέχνης Μακρυδήμας κουράστηκε, μόχθησε καὶ τώρα φεύγοντας μᾶς ἀφήνει τοὺς πνευματικούς του θησαυρούς νὰ τοὺς γευτοῦμε ἐμεῖς. Ἡ εὐθύνη γιὰ τὴν παρουσίαση τοῦ ἔργου του βαρύνει ὅλους μας μὰ εἰδικώτερα τὴν μαθήτριά του — σύντροφό του Ἀντιγόνη, τὴ γιατρίνα κόρη του Λίκη καὶ τὸ γυιό του φοιτητὴ τῆς Ἰατρικῆς Γιάννη.

Ἡ παρουσία τοῦ ἔργου του θὰναι μιὰ ζωντανὴ θύμηση καὶ μιὰ δικαίωση τοῦ ἀγῶνα του καὶ τῆς ἀγωνίας του νὰ γίνουν κτῆμα ὅλων τῶν ἀνθρώπων ποὺ γι' αὐτοὺς ἔγραφε, μόχθησε, ἔζησε.

Τὸ χῶμα τῆς φιλόξενης Πατραϊκῆς γῆς ποὺ θὰ σκεπάσει γιὰ πάντα τὴ σεπτή σου καὶ ἀξέχαστη μορφὴ ἂς εἶναι ἐλαφρὸ σὰν τὰ φθινοπωρινὰ φύλλα.

Στὸ καλὸ ἀγαπημένε ἐξάδελφε Γεράσιμε.

Καλὸ σου ταξίδι πνευματικὲ Δάσκαλε...

ΛΕΩΝ. Γ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Ἀντιπροσωπεία στὸ Κουβέττ γιὰ συμφωνία

ΑΘΗΝΑΙ. (ΑΠΕ). Ἀνεχώρησε χθὲς γιὰ τὸ Κουβέϊτ καὶ ἐν συνεχείᾳ γιὰ τὸ Ὀμάν ὁ πρέσβυς— καθηγητὴς κ. Ἰωάν. Γεωργάκης, ἐπικεφαλῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας, γιὰ τὴν ὑπογραφὴ συμφωνίας— πλαισίου οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς συνεργασίας, ὡς καὶ τὴν διεξαγωγὴ συζητήσεων ἐπὶ διαφόρων οἰκονομικῆς φύσεως θεμάτων, ἐνδιαφερόντων τὶς ὡς ἄνω χῶρες καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. Γεωργάκης εἶναι κομιστὴς προσωπικοῦ μηνύματος τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς τὸν Ἐμίρην τοῦ Κουβέϊτ κ. τὸν σουλτάνον τοῦ Ὀμάν.

Γιατὶ καθυστεροῦν τὰ στεγαστικὰ δάνεια ἀγροτῶν

Ἡ καθυστέρηση ποὺ παρατηρεῖται στὴ χορήγηση στεγαστικῶν δανείων σὲ ἀγρότες ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα, ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ δὲν θέτει στὴ διάθεση τῆς Τραπέζης τὰ ζητούμενα ποσά. Ἔτσι τὸ 1975 ἡ Τράπεζα εἶχε ζητήσει γιὰ στεγαστικὰ δάνεια πιστώσεις 5 ἑκ. δρχ., ἡ Νομισματικὴ τῆς ἐνέκρινε μόνο 1.100.000 δρχ. καὶ τὸ 1976 ἔναντι ζητηθέντων 3 ἑκ. ἐνέκρινε 1.800.000.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἀναφέρονται σὲ ἀπάντηση ποὺ ἔδωσε ὁ ὑπουργὸς Γεωργίας κ. Μπούτος σὲ σχετικὴ ἐρώτηση τοῦ βουλευτῆ Ἀχαΐας κ. Βασ. Μπεκίρη

«ΑΧΑΪΑ»
ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ
ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ
ΠΑΤΡΕΩΣ 58. ΤΗΛ. 271-205 & 222-629
ΒΑΣ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΣ & ΣΙΑ

TWA 30 ΧΡΟΝΙΑ
TWA ΠΡΩΤΗ ΣΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΝ
TWA ΑΘΗΝΑ-ΚΑΙ 35 ΠΟΛΕΙΣ ΤΩΝ ΗΠΑ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΝ ΣΑΣ
ΑΠΟΤΑΘΗΤΕ ΕΙΣ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟΝ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΠΑΥΛΟΝ Ι. ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΝ
ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ 61 ΕΝΤΟΣ ΣΤΟΑΣ
ΤΗΛΕΦ: 272-698 & 274-571
ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

ΕΞΟΧΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
"Τ' ΑΗΔΟΝΙΑ"
ΘΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ Γ. ΓΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΤΗΛΕΦ. 521-462
★
Πληροφοροῦμε τοὺς καλοφαγάδες ὅτι τὸ κέντρο μας προσφέρει περιβάλλον οἰκογενειακόν — θέρμανσιν μὲ τζάκι καὶ σόμπα. Ἀρνιὰ καὶ κοτόπουλα χωριάτικα σούβλας, μὲ τὸ κιλό—Κοκορέτσι —Μπριζόλες χοιρινές καὶ παϊδάκια στὰ κάρβουνα — ψωμὶ ζυμωτὸ χωριάτικο καὶ κρασιὰ μαῦρα καὶ ἄσπρα, παραγωγῆς μας.
Ἡ σάλλα μας χωρητικότητος 300 ἀτόμων, διατίθεται διὰ Συνεστιάσεις —Γάμους — Βαπτίσεις κ.λ.π.
Ἐπισκεφθῆτε μας — Περιποίησις καὶ καθαριότης σχολαστικὴ
ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

ΚΟΣΜΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
AMAZONA
ΕΝΑΡΞΙΣ ΠΡΟΣΕΧΩΣ
★
Ἡ αἴθουσα διατίθεται διὰ χορούς καὶ συνεστιάσεις
ΤΗΛ. 423-180, 272-354

ΚΟΣΜΙΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ
ΤΑ «6 Φ»
ΑΛΕΞ. ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 106 & ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
★
Ἀπὸ σήμερα καὶ κάθε βράδυ θὰ σᾶς ψυχαγωγεῖ ὁ τροβαδοῦρος τῆς νύχτας
ΚΑΡΟΛΟΣ
Καὶ ὁ δεξιοτέχνης τῆς πενιᾶς
ΠΕΡΙΚΛΗΣ
Διεύθυνσις
ΦΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΔΡΙΚΑ
Κοστούμια
Μοντγιόμερυ
Τζάκετ
Πλεκτὰ
Ὑπουάμισα
Καὶ ὅ,τι θελήσει ὁ ἄνδρας
Σὲ τιμὲς καταπληκτικὲς ἀπὸ σήμερα μέχρι τέλους Ἰανουαρίου
Ἐπισκεφθῆτε μας
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 251
γιὰ νὰ πεισθῆτε

Κλειδιὰ
κλειδωνιὲς
λουκέτα
Ἐὰν κλειδωθήκατε ἔξω, ἐὰν χάσατε τὸ κλειδί σας ἐὰν χάλασε ἡ κλειδαριά σας, τηλεφωνῆστε μας νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν στα τηλέφωνα: 275—006 κα 271—443
Κατασκευὴ κλειδιῶν σὲ 2 λεπτὰ
ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟ
ΚΛΕΙΘΡΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
μὲ τὴν μεγαλυτέραν συλλογὴν κλειδιῶν. Κατασκευάζονται κλειδιὰ μέσα σὲ ἕνα λεπτὸ μὲ εἰδικὰ ἠλεκτρονικὰ αὐτόματα μηχανήματα νεωτάτου τύπου ἀπολύτου ἀκριβείας.
Βαφαί — Στιλδώσεις ὑποδημάτων—τσαντῶν μὲ εὐρωπαϊκὰ βερνικοχρώματα τελείως ἀνεξίτηλα.
ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ — ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 13
(Κάτω μέρος πλατείας Ὄλγας) τηλ. 275—006

ΚΕΝΤΡΟΝ ΓΑΛΑΞΙΑΣ ΤΗΛ. 522-362

ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ
Τὴ γνωστὴ ἀπὸ Τηλεόραση καὶ δίσκους
ΜΑΙΡΗ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Μὲ ἀνακαινισθὲν πρόγραμμα παρουσιάζει τοὺς
ΜΑΙΡΗ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΝΔΡΕΚΑ
ΝΤΙΝΑ ΠΑΠΑ
ΠΑΝΟ ΚΑΡΑΠΑΠΑ
καὶ τὸν
ΤΑΚΗ ΖΟΥΓΡΑ
Ὀρχήστρα
BROTHERS
Μπουζούκι
ΖΟΥΓΡΑΣ

Anatolia
ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΕΣ ΤΟΙΧΟΥ
Θέλετε νὰ ντύσετε τοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ καταστήματός σας μὲ τὶς καλύτερες Εὐρωπαϊκὲς ταπετσαρίες τοίχου, καὶ στὴν τιμὴ τῶν 70 δρχ. τὸ μέτρο; Τότε, γιὰ δωρεὰν ἐξυπηρέτηση καὶ δωρεὰν καταμέτρηση τηλεφωνῆστε:
ΠΑΤΡΑ:
τηλ. 270.462
(Μαϊζώνος καὶ Γούναρη)
Χ. Ἀσημακόπουλος & Σία

ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
«ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
(Ο ΣΑΚΗΣ)
Στὸ ἀνανεωμένο καταστημά μας σᾶς περιμένουμε γιὰ ΦΡΕΣΚΟ ΨΑΡΙ καὶ ΜΠΡΙΖΟΛΕΣ στὰ κάρβουνα
ΚΑΚΑΒΙΑ
κάθε μέρα
«ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
(Ο ΣΑΚΗΣ)
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΑΔΟΛΟΣ
παραλία Ψαθοπύργου
Τηλ. 931.402

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΑΓΟΡΑΙ·ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 • ΤΗΛ. 73-365

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἐμεῖς καὶ τὰ παιδιά μας

Τί πρέπει νὰ ξέρουν οἱ γονεῖς

Μελέτη τοῦ κ. ΑΘ. ΧΟΝΔΡΑΛΗ

Β'

Ἡ τάση τοῦ ἀτόμου καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ παιδιοῦ νὰ ἱκανοποιεῖ τὶς ἀνάγκες του, καθὼς ἐπίσης τὰ ἰδανικὰ καὶ οἱ σκοποί του, ἀποτελοῦν τὰ κίνητρα τῶν ἐνεργειῶν του. Τὰ ἰδανικὰ ὅμως καὶ οἱ σκοποὶ ἐνδιαφέρουν κυρίως ἄτομα μεγαλυτέρων ἡλικιῶν, ἐνῶ τὸ μικρὸ παιδὶ ζεῖ ἔντονα τὸ σήμερα καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ αὔριο ἢ πολὺ λίγο τὸ ἐνδιαφέρει τὸ μέλλον, ὅπως τουλάχιστο τὸ ὁραματιζόμαστε καὶ τὸ σχεδιάζαμε ἐμεῖς οἱ ἐνήλικοι. Θὰ πρέπει λοιπόν, ὅ,τι προσφέρομε σ' αὐτό, νὰ ἔρχεται νὰ ἱκανοποιήσει ἀνάγκες κυρίως, τοῦ σήμερα κλιμακωμένες ὅμως καὶ διαρθρωμένες ἔτσι, ὥστε νὰ οἰκοδομεῖται τὸ μέλλον του.

Θὰ προσπαθήσωμε νὰ περιγράψουμε στὴ συνέχεια ὁρισμένες ἀπὸ τὶς ψυχικὲς αὐτὲς ἀνάγκες.

—Ἀνάγκη γιὰ αὐτοσεβασμό: "Ὅλοι ἐπιθυμοῦμε νὰ σκεπτόμαστε κάπως ὑψηλὰ γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Ἄνθρωπος, ποὺ δὲν ἔχει αὐτοσεβασμό, ποὺ ἔχει χάσει δηλ. τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἐκτίμηση πρὸς τὸν ἑαυτό του, δὲν προχωρεῖ ὁμαλὰ στὶς διάφορες φάσεις τῆς ἐξελίξεως τῆς προσωπικότητάς του καὶ δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἔχει καλὴ ψυχικὴ ὑγεία. Ἀποτελεῖ κατὰ ἕναν τρόπο τὸ σκυροκονίαμα τῆς ψυχικῆς ὑγείας ὁ αὐτοσεβασμός. «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Λέγει μία ἐντολὴ τῆς θρησκείας μας καὶ εἶναι ἄριστη ἐντολὴ ἀπὸ πλευρᾶς ψυχολογικῆς. Εἶναι λοιπὸν αὐτονόητο καθῆκον μας, γονέων καὶ δασκάλων, νὰ διατηρήσουμε καὶ νὰ τονώσουμε τὸν αὐτοσεβασμὸ στὸ παιδί. Αὐτὸ εἶναι τὸ δέον. Ἂς σκεφθοῦμε ὅμως τί στὴν πράξη συμβαίνει, στὶς περισσότερες τουλάχιστο περιπτώσεις.

Ἂν παρακολουθήσουμε καὶ καταγράψουμε τὴ συμπεριφορὰ τῶν ἐνηλίκων πρὸς τὰ παιδιὰ σὲ μία οἰκογένεια, θὰ ἀκούσουμε φράσεις σὰν αὐτές: «σταμάτα τὶς ἀνοησίες», «ἀνόητε», «βλάκα» «παλιόπαιδο» γιὰ νὰ μὴν ἀπαριθμήσουμε τὶς φράσεις —ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὸ ἀκροατήριο καὶ τὸν ἑαυτό μας δὲν τὸ κάναμε, ποὺ δανειζόμαστε συνήθως ἀπὸ τὸ βασίλειο τῶν ζώων.... Κάνομε δηλ., χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἔχουμε συνείδηση τοῦ πράγματος, θὰ ἔλεγα, ὅ,τι μποροῦμε, γιὰ νὰ διώξουμε ἀπὸ τὸ παιδὶ τὸν αὐτοσεβασμό, γιὰ νὰ τὸ πείσουμε — καὶ δυστυχῶς πολλὲς φορὲς πετυχαίνομε — ὅτι δὲν ἀξίζει τίποτε. Εἶναι δυνατὸ τὸ παιδὶ νὰ μὴν ἀνταποκρίνεται στὶς ὑψηλὲς προσδοκίες τῶν γονέων, νὰ μὴν εἶναι, ἴσως, ὅπως θὰ τὸ θέλαμε νὰ εἶναι. Ὅμως τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ τοῦ τὸ τονίζουμε καὶ νὰ ἐκτείνουμε ἔτσι τὴν κατάσταση.

Ἀντίθετα, πρέπει νὰ βοηθήσουμε ν' ἀποκτήσει τὸ παιδὶ ὑψηλὸ φρόνημα γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ πιστέψει, ὅτι ἔχει μία ἀξία καὶ ὅτι οἱ ἄλλοι τὸ ἀναγνωρίζουν καὶ τὸ ἐκτιμοῦν. Στὴν Ἀμερικὴ (ΗΠΑ)., ἔχει γίνει μία ἔρευνα καὶ διαπιστώθηκε ὅτι τὰ 75% τῶν ὅσων λέγουν καὶ κάνουν οἱ γονεῖς καὶ γενικὰ οἱ ἐνήλικοι στὴν οἰκογένεια πρὸς τὰ παιδιὰ εἶναι παρατηρήσεις, ἐπιπλήξεις, προσβολές. Βέβαια δὲν θ' ἀναχθοῦμε μία ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ Θὰ προσπαθήσουμε νὰ τοῦ δώσουμε νὰ καταλάβει ὅτι ἐξακολουθοῦμε νὰ τὸ ἀγαποῦμε καὶ νὰ ἐνδιαφερόμαστε γι' αὐτό, ἐκεῖνο ποὺ δὲν δεχόμαστε εἶναι ἡ μὴ ἁρμόζουσα συμπεριφορά του. Φροντίζομε νὰ μετερχόμαστε θετικὲς μεθόδους, οἱ ποινὲς δὲν ἀνήκουν σ' αὐτές. "Οταν ὅμως βρεθοῦμε στὴν ἀνάγκη νὰ ἐπιβάλλουμε ποινή, νὰ φαίνεται σὰν ἡ φυσικὴ συνέπεια τῆς παρεκτροπῆς του καὶ ὄχι σὰν τὸ ξέσπασμα τῶν δικῶν μας ἐντάσεων.

Ἂς μὴ δὲ μᾶς διαφεύγει ὅτι σὲ μεγάλο βαθμὸ ἡ συμπεριφορὰ μαθαίνεται, ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ ὁμοιότητα τῶν παιδιῶν πρὸς τοὺς γονεῖς ὡς πρὸς τὴ συμπεριφορά. Τὰ παιδιὰ δηλ. ἀντιγράφουν ἐμᾶς, ποὺ μᾶς ἔχουν σὰν πρότυπα γιὰ μίμηση. Καὶ δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ ἂν λέγαμε ὅτι μᾶς ἐπιστρέφουν αὐτὰ ποὺ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τοὺς δώσαμε.

Ὁ καλύτερος τρόπος, γιὰ νὰ διορθώσουμε τὴ συμπεριφορὰ ἑνὸς παιδιοῦ, εἶναι ἡ προσπάθειά νὰ διορθώσουμε τὸν ἑαυτό μας. Πάντως ἂς φροντίζουμε νὰ μὴν ἔχουμε στὴν ἡμερήσια διάταξη μόνο τὶς ποινές, ὑπάρχουν καὶ θετικώτερες μέθοδοι, ἀρκεῖ νὰ τὶς ἐρευνήσουμε καὶ νὰ ἔχουμε καὶ τὴν ὑπομονὴ νὰ τὶς ἀναζητοῦμε.

—Ἀνάγκη γιὰ ἐλευθερία. Ἀπὸ τὴ γέννησή του, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἀρχίζει νὰ βαδίζει τὸ παιδὶ ἀφιερώνει πολὺ χρόνο, γιὰ νὰ μᾶς δείξει πόσο εὐχαριστεῖται τὴν ἐλευθερία του. Τὸ βλέπομε ν' ἀναβαίνει τὰ καθίσματα, νὰ τρέχει, νὰ ἐρευνᾶ τὰ πάντα, προσπαθώντας ν' ἀνακαλύψει τὸν κόσμο. Αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὴν εὐθύνη, πρέπει νὰ τὸ περιορίζουν ἔτσι, ὥστε νὰ μὴν ἀποβεῖ αὐτὴ ἀχαλίνωτη ἐλευθερία. Δὲν θὰ τὸ ἀφήσουν ἐπίσης νὰ ἐκτεθεῖ στοὺς πραγματικοὺς κινδύνους, νὰ βγεῖ λ.χ. στὸ δρόμο καὶ νὰ πατήσουν τ' αὐτοκίνητα Θὰ τοῦ παρέχουν ὅμως ἀρκετὲς εὐκαιρίες, γιὰ νὰ δοκιμάζει αὐτὸ τὶς δυνάμεις του. Μία συνετή, θὰ ἔλεγα, ἰσορρόπηση μεταξὺ ἐλευθερίας καὶ περιορισμοῦ θὰ πρέπει ν' ἀποτελεῖ τὸ μέτρο τῶν ἐνεργειῶν μας. Αὐτὴ δὲ ἡ ἰσορρόπηση ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ παιδὶ τῆς σχολικῆς ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ ἀργότερα, καθ' ὅλη τὴν ἀναπτυξιακὴ περίοδο, ἀφοῦ ὅμως λαμβάνονται ὑπ' ὄψη οἱ ἰδιαίτερες ἀνάγκες τοῦ ὑπὸ ἀνάπτυξη ἀτόμου (τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ ἐφήβου) καὶ ἡ ἐξελικτικὴ φάση, τὴν ὁποία κάθε φορὰ διέρχεται. Ἐκεῖνα ὅμως τὰ «μή» τῶν μαμάδων, ὅπως: «μὴν ἀνοίξεις τὸ παράθυρο καὶ κρυώσεις», «μὴ γδυθεῖς γιατὶ εἶσαι ἱδρωμένος», «μὴν παίξεις καὶ λερώσεις τὰ παπούτσια σου» «μὴν πηδᾶς γιατὶ ἐνοχλεῖς τοὺς κάτω διαμερίσματος», κάθε ἄλλο παρὰ θετικὴ βοήθεια προσφέρουν στὴν ἱκανοποίηση τῆς ἀνάγκης γιὰ ἐλευθερία. Ἡ πειθαρχία εἶναι ἀπαραίτητη καὶ γιὰ ἄλλους πολλοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι αἰσθάνεται ἔτσι τὸ παιδὶ ἀσφάλεια, αἰσθάνεται ὅτι ἔχει ἀνθρώπους, στοὺς ὁποίους μπορεῖ νὰ στηρίζεται, ἀνθρώπους ποὺ νοιάζονται γι' αὐτό. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἐπιβάλλεται μὲ μέσα βίαια καὶ μὲ τρόπο ποὺ νὰ ἐμποδίζει κάθε του πρωτοβουλία.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΕΞΟΧΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
«ΕΛΑΦΙ»
ΠΑΤΡΩΝ—ΚΛΑΟΥΣ
(Πλησίον Γ' ενικοῦ Νοσοκομείου)
Κάθε βράδυ σᾶς παρουσιάζουμε σὲ παλιὲς καὶ νέες ἐπιτυχίες τὸ ὑπέροχο
ΤΡΙΟ ΤΑΚΗ ΜΑΡΟΥΔΑ
Τὸ σπεσιαλιτέ μας:
ΨΗΤΑ ΤΗΣ ΩΡΑΣ — ΚΑΤΣΙΚΙ ΛΑΔΟΡΙΓΑΝΙ
Σᾶς περιμένουμε γιὰ ἀξέχαστες βραδυὲς
Περιβάλλον ἄκρως οἰκογενειακὸν
Ἡ αἴθουσα διατίθεται γιὰ χορούς καὶ συνεστιάσεις
ΤΗΛΕΦ. 522-910
Μετὰ τιμῆς
ΒΑΣ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ

ΠΕΤΡΑΔΑΚΙ
ΕΝΑΡΞΙΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Ξεφάντωμα μὲ ἀστέρια τῆς Ἀθήνας

ΛΟΥΙΖΑ ΜΕΛΙΝΤΑ
ΜΑΡΙΝΑ
ΘΑΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ὁ σολίστ τοῦ μπουζουκιοῦ
ΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΗΣ
μὲ τὴ 10μελῆ ὀρχήστρα τους
Ἐξασφαλίσατε ἐγκαίρως τραπέζι
ΤΗΛΕΦ. 324-830